

Programma van maatregelen Deinze, Vosselarestraat

Inhoud

1	Gemotiveerd advies	2
2	Programma van maatregelen	3

1 Gemotiveerd advies

Het gemotiveerd advies is gebaseerd op het verslag van resultaten van het vooronderzoek. De vaststellingen over de aan- of afwezigheid van archeologische sites en hun aard worden geconfronteerd met de door de initiatiefnemer voorgenomen bodemingrepen. Op basis van deze confrontatie motiveert het advies of er maatregelen nodig zijn, welke deze zijn, en wat hun uitvoeringswijze is.

Het bureauonderzoek toonde aan dat het plangebied een hoge archeologische waarde heeft. Gezien de landschappelijke en geomorfologische situatie, de archeologische context en de historische data kunnen sporen verwacht worden uit de steentijd, metaaltijden, Romeinse periode en middeleeuwen tot nieuwe tijd. Op basis van dit onderzoek bleek echter dat niet alle onderdelen van het vooronderzoek zonder ingreep in de bodem noodzakelijk zijn om met voldoende zekerheid een uitspraak te doen over de aanwezigheid en waarde van archeologisch erfgoed op het terrein. Niet alle vooropgestelde onderzoeksvragen die bij archeologisch vooronderzoek relevant zijn konden bijgevolg beantwoord worden (zie verslag van resultaten 2.3 Besluit).

Om de intactheid van de bodem te verifiëren en de kans op steentijd correct in te schatten werd vervolgens een archeologisch vooronderzoek zonder ingreep in de bodem door middel van een landschappelijk booronderzoek uitgevoerd. Uit het booronderzoek blijkt dat er zich op het terrein een dikke cultuurlaag bevindt, die het resultaat is van langdurige beakkering en bemesting. Onder deze laag bevindt zich vrij scherp de C-horizont. Het oorspronkelijk bodemprofiel met B-horizont, is slechts gedeeltelijk intact aangetroffen in één boring. De overige boringen wijzen op een aftopping van het terrein, waardoor steentijdsites *in situ* worden uitgesloten. De aanwezigheid echter van andere archeologische sporen kan nog steeds verwacht worden, afhankelijk van de mate van aftopping en het type sporen er kan verwacht worden.

Ontbrekende informatie over de aard van de archeologische sporen, de dichtheid, de bewaring en de spreiding kon echter nog niet beantwoord worden na dit onderzoek, waardoor een vooronderzoek met ingreep in de bodem door middel van proefsleuven is geadviseerd en uitgevoerd.

Het proefsleuvenonderzoek heeft enerzijds zeer interessante resultaten opgeleverd, anderzijds is de bewaring van de sporen in die mate slecht dat verder onderzoek niet noodzakelijk wordt geacht.

De oudste en meest enigmatische occupatie lijkt terug te gaan tot in het neolithicum. Hiervan is in een enkele sterk gebioturbeerde en ondiepe context wat aardewerk teruggevonden en mogelijk kunnen ook de vuursteenvondsten tot deze periode toegewezen worden. De precieze datering van dit materiaal is nog onduidelijk, mogelijkheden zijn de Michelsbergcultuur en de groep Deûle-Escaut, beide uit het midden-neolithicum.

Een tweede periode die is aangetroffen, zowel in sporen als in vondsten, betreft de ijzertijd. De ondiep bewaarde paalkuiltjes zijn op basis van het vondstmateriaal tot deze periode toe te wijzen. Dit zou impliceren dat de locatie ook in deze periode voor activiteiten was uitgekozen. Mogelijk zijn de twee paalkuilen het restant van een opslagstructuur, wat wijst op akkerbouw en veeteelt in de onmiddellijke omgeving. Een woonerf hoeft dan niet al te ver gezocht te worden. Het is niet onlogisch om op een dergelijke locatie sporen uit deze periode te verwachten. De locatie op de grens van een hoge rug, later de middeleeuwse kouter, en de lager gelegen vallei van de meanderende Leie zijn uitermate

geschikt voor de exploitatie in de ijzertijd, waar geschikte gronden voor landbouw daar ook voor werden gebruikt en alle andere gronden werden gebruikt voor veeteelt, opslag, pluk en verzamelen, begraving, en bewoning. En dit in een roterend systeem waarbij telkens een nieuwe locatie werd ingepalmd na het verlaten van de oude. Volgens het bureauonderzoek was in de ruime regio reeds eerder ijzertijdoccupatie geattesteerd. Het is opvallend hoe de sporen en vondsten zich op dit ogenblik duidelijk richten op de meanderende valleien.

De vondst van een aspin, weliswaar in een dubieuze context, is uitzonderlijk en stamt vermoedelijk eveneens uit deze periode. Het is onduidelijk of de vondst een implicatie geeft naar het type site dat hier mag verwacht worden. Aspinnen worden veelal in grafcontexten, met name wagengraven, aangetroffen. Wagengraven zijn zeer uitzonderlijk, waarbij ze in Wallonië of meer naar het oosten gelinkt worden aan bepaalde culturen. Nabij Deinze zijn geen vondsten gekend, de meest nabije vondst is die uit de Kemmelberg. Verdere determinatie dient hier meer uitsluitsel te brengen voordat verregaande interpretaties worden gegeven.

Een laatste periode waarvan activiteit is aangetroffen in het plangebied betreft de Tweede Wereldoorlog, met name een loopgraaf waarin een schuttersputje lijkt gegraven waarin tal van lege hulzen zijn gedeponneerd. Deze vondsten waren te verwachten gezien de intense activiteit rond het Schipdonkkanaal in deze periode. Tijdens bijna alle opgravingen in de regio zijn sporen aangetroffen uit deze periode. Het precies toewijzen van de vondsten en sporen aan een specifieke gebeurtenis of nationaliteit is nog niet mogelijk. Hiervoor is uitgebreid literatuur- en archiefonderzoek noodzakelijk, gecombineerd met de studie van luchtfotografische gegevens.

De proefsleuven hebben bijgevolg de hoge verwachting bevestigd, maar in slechte omstandigheden. De aangetroffen sporen zijn miniem in aantal, ondiep bewaard en sterk gebioturbeerd. Enkel de loopgraaf en het schuttersputje, beide sporen van jonge datum, zijn beter bewaard overgeleverd. Er zijn sporen aangetroffen die vermoedelijk in de ijzertijd gedateerd kunnen worden, mogelijk deel uitmakend van een opslagstructuur, dus passend in de verwachting uit deze periode. Er zijn tevens vondsten gedaan die waarschijnlijk uit het neolithicum stammen, een uitzonderlijke vondst. Met name is ook voor deze periode de locatie uitermate geschikt, als woonlocatie maar ook als extractieregio. De precieze toewijzing van de vondsten tot een bepaalde culturele groep en bijhorende datering is niet uitgevoerd gezien de specialisatie voor een dergelijke determinatie.

Gezien deze resultaten wordt geen verder onderzoek geadviseerd. De aangetroffen sporen en de bodemopbouw wijzen op een intensief gebruikt landbouwgebied waarbij het merendeel van de archeologische sporen zijn opgenomen in de bouwvoor. De aangetroffen sporen zijn zeer ondiep bewaard en sterk gebioturbeerd waardoor interpretaties naar aard worden bemoeilijkt en de informatiewaarde gering is. De sporen uit de Tweede Wereldoorlog zijn voldoende opgegraven en gedocumenteerd om informatie te verschaffen over deze gebeurtenis in de ruime regio. De kans op het aantreffen van nog een schuttersput is te gering en biedt te weinig kenniswinst om verder onderzoek te adviseren.

BAAC Vlaanderen stelt dan ook dat de kenniswinst van een eventueel vervolgonderzoek te gering en fragmentair is. Om bovenvernoemde redenen wordt bijgevolg geen vervolgonderzoek geadviseerd en geen verder Programma van Maatregelen opgesteld.

Dit advies ontslaat de opdrachtgever, noch de aannemer van de geplande werken, niet van zijn verplichting om tijdens de bouwwerken rekening te houden met de wettelijke archeologische meldingsplicht.

2 Programma van maatregelen